

НОВІТНІ ПІДХОДИ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ МЕНЕДЖМЕНТУ

Братко Олександра, Войтенко Юлія
Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ринкові перетворення, що відбувалися останнім часом у суспільно-економічній системі, високий рівень конкуренції та вплив кризових явищ на рівні економіки, вимагають від вітчизняних підприємств постійного пошуку нових більш ефективних інструментів і методів управління, спрямованих на досягнення та зміцнення конкурентних переваг на ринку та стабільну їх діяльність у довгостроковій перспективі.

Саме управління бізнес-процесами підприємства в рамках реалізації стратегії розвитку дозволяє знайти шляхи оптимізації та досягнення певної гнучкості в підприємницькій діяльності. Тому дослідження теоретичних аспектів управління бізнес-процесами з метою вдосконалення науково-методичних положень та подальшого їх використання в практичній діяльності є актуальним і своєчасним, оскільки спрямоване на підвищення ефективності та забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств у динамічних ринкових умовах господарювання.

Управління бізнес-процесами – Business Process Management (BPM) – концепція процесного управління організацією, яка розглядає бізнес-процеси як особливі ресурси підприємства, безперервно адаптуються до постійних змін, і покладається на такі принципи, як: зрозумілість і видимість бізнес-процесів в організації за рахунок моделювання бізнес-процесів з використанням формальних нотацій, використання програмного забезпечення моделювання, симуляції, моніторингу та аналізу бізнес-процесів, можливість динамічного перестроювання моделей бізнес-процесів силами учасників і засобами програмних систем [4].

Основним завданням управління бізнес-процесами є адекватне і швидке перестроювання взаємопов'язаних процесів в залежності від зміни параметрів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Економічна трансформація вимагає більш нових адекватних підходів до управління, які відповідатимуть сучасним умовам господарювання вітчизняних підприємств. На сьогоднішній день існує багато підходів, кожний з яких наголошує на певному аспекті його функціонування. З метою обґрунтування доцільності використання в сучасних умовах господарювання процесноорієнтованого підходу до управління підприємством, вивчивши наукові праці [1–3], надамо узагальнену характеристику кожного підходу:

1) згідно із ситуаційним підходом застосування різноманітних методів управління спричиняється конкретною ситуацією, а прийняття рішень відбувається не відповідно до встановлених планів роботи, а в міру виявлення потенційних проблем, які суттєво впливають на показники роботи підприємства, його здатність бути конкурентоспроможним;

2) системний підхід розглядає підприємство як сукупність взаємопов'язаних, взаємодіючих елементів (завдань, ресурсів, процесів), що визначають його характер, та які орієнтовані на досягнення єдиної кінцевої мети в умовах змін зовнішнього середовища [2];

3) функціональний підхід до управління розглядає діяльність розглядається як сукупність функцій, які потрібно виконати для досягнення поставлених завдань. Нині для підприємств, що орієнтовані на довгостроковий успіх у бізнесі, для створення ефективної системи менеджменту актуальним стає перехід від функціонального до процесного управління;

4) процесний підхід розглядає управління як сукупність безперервних, взаємопов'язаних дій, спрямованих на досягнення цілей підприємства. Даний підхід робить управління більш спрямованим на ефективність, оскільки зорієнтований на замовника продукції (послуг), а тому його застосування дозволяє досягти виробництва конкурентоспроможної продукції (послуг), вийти підприємствам на міжнародний ринок та забезпечити стабільний соціально-економічний розвиток у довгостроковій перспективі [3].

Таким чином, підсумовуючи вищезазначене, відзначимо, що підвищення ефективності діяльності вітчизняних підприємств і досягнення стратегічних цілей стає можливим лише за умови обґрунтованої реорганізації системи управління бізнес-процесами. Основні переваги, які в даному випадку отримує підприємство це: клієнтоорієнтований характер діяльності; зосередженість на стратегічних процесах; гнучкість системи управління та її адаптація до мінливих умов середовища; відповідальність за кінцеві результати; спрощення ієрархічних організаційних структур; зменшення витрат тощо.

Перелік використаних джерел:

1. Кононова І. В. Аналіз підходів до управління підприємством у сучасних умовах / І. В. Кононова // Прометей : Стратегії розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. – 2013. – № 1 (40). – С. 146–151.
2. Козенков Д. Е. Проектування бізнес-процесів як основа створення архітектури підприємства / Д. Е. Козенков // Вісник Сумського державного університету / Серія : Економіка. – 2011. – № 3. – С. 126–136.
3. Василенко Ю. В. Підвищення ефективності управління підприємством на основі використання процесного підходу / Ю. В. Василенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2925>.
4. Hammer M. Reengineering the corporation: a mani-festo for business revolution / Hammer M., Champy J. – New York, NY : HarperBusiness, 1993. – 223 p.